

HOTĂRÂRE nr. 68 din 21 decembrie 2015

pentru aprobarea Normelor privind instituirea de către auditorii financiari a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

EMITENT: CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMANIA

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 974 din 29 decembrie 2015

Data intrării în vigoare : 29 decembrie 2015

În temeiul:

- prevederilor [art. 6 alin. \(3\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#) privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- prevederilor art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#);

- prevederilor [Hotărârii Consiliului Camerei nr. 51/2015](#), privind modalitatea de adoptare a hotărârilor Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România,

având în vedere prevederile [Legii nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare,

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România, întrunit în ședința din data de 21 decembrie 2015, hotărăște:

ART. 1

Se aprobă Normele privind instituirea de către auditorii financiari a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

**Președintele
Camerei Auditorilor Financiari din România,
Gabriel Radu**

București, 21 decembrie 2015

Nr. 68.

ANEXĂ

NORME

privind instituirea de către auditorii financiari a măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

CAP. I

Considerații generale

ART. 1

În conformitate cu prevederile [art. 10 lit. e\) din Legea nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare (denumită în continuare [Legea nr. 656/2002](#)), și cu dispozițiile [Hotărârii Guvernului nr. 594/2008](#) privind aprobarea Regulamentului de aplicare a prevederilor [Legii nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, cu modificările ulterioare (denumită în continuare [Hotărârea Guvernului nr. 594/2008](#)), auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, sunt entități raportoare, având toate obligațiile ce decurg din legislația de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

ART. 2

(1) Camera Auditorilor Financiari din România (Camera), prin intermediul prezentelor norme, stabilește mecanisme și măsuri de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, ce trebuie implementate de auditorii financiari pentru respectarea prevederilor [Legii nr. 656/2002](#) și a [Hotărârii Guvernului nr. 594/2008](#), și reglementează standardele minime pentru elaborarea de către auditorii financiari a politicilor și procedurilor proprii de cunoaștere a clienților, astfel încât aceștia să poată administra în mod eficient riscul spălării banilor, precum și al finanțării terorismului.

(2) Auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, au obligația să se protejeze împotriva riscurilor majore, în conformitate cu dispozițiile [Legii nr. 656/2002](#), în limita responsabilităților specifice activităților desfășurate în calitate de membri ai Camerei, prevăzute de Standardele internaționale de audit.

ART. 3

Pentru aplicarea și înțelegerea mecanismului de cunoaștere a clientelei, a legislației de prevenire și combatere a spălării banilor, precum și a finanțării terorismului, termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentelor norme au semnificația prevăzută în [Legea nr. 656/2002](#).

ART. 4

(1) Firmele de audit au obligația de a desemna printr-un act intern una sau mai multe persoane din cadrul firmei, care au responsabilități în aplicarea prevederilor referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, ale căror nume vor fi

comunicate Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (denumit în continuare Oficiul) împreună cu natura și limitele responsabilităților menționate. Persoanele desemnate răspund pentru îndeplinirea sarcinilor stabilite în aplicarea [Legii nr. 656/2002](#) și a prezentelor norme.

(2) Actul intern, respectiv desemnarea persoanei în relația cu Oficiul, va fi comunicat direct la sediul Oficiului sau prin intermediul serviciilor poștale, cu confirmare de primire, și va respecta formularul de desemnare elaborat de Oficiu.

(3) Firmele de audit vor notifica Oficiul cu privire la orice modificare sau schimbare a persoanei/persoanelor desemnate conform alin. (1), în termen de 30 de zile de la data modificării.

(4) Notificările prevăzute la alineatele anterioare vor fi transmise și Camerei, spre știință, în termen de 10 zile lucrătoare de la data comunicării către Oficiu.

CAP. II

Norme metodologice privind cunoașterea clientului

SECȚIUNEA 1

Obligațiile auditorilor financiari privind politicile și procedurile de cunoaștere a clientului

ART. 5

Auditorii financiari activi, persoane fizice și firme de audit, adoptă și aplică, în conformitate cu dispozițiile [Legii nr. 656/2002](#) și ale [Hotărârii Guvernului nr. 594/2008](#), politici și proceduri proprii de cunoaștere a clienților pentru prevenirea spălării banilor sau finanțării terorismului, de control intern, de evaluare și gestionare a riscurilor, de păstrare a evidențelor și de raportare, precum și de monitorizare a conformității cu aceste politici și proceduri, pentru a preveni și împiedica implicarea auditorilor financiari în tranzacții suspecte de spălare de bani și finanțare a terorismului, asigurând instruirea corespunzătoare a angajaților. Asemenea politici și proceduri, specifice activității desfășurate în calitate de membri ai Camerei, trebuie incluse în sistemul de control intern al calității, implementat de auditorii financiari în conformitate cu Standardul Internațional de Control al Calității (ISQC) 1.

ART. 6

(1) Auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, stabilesc, prin politicile și procedurile de cunoaștere a clientului, mecanisme și măsuri ce trebuie implementate pentru respectarea [Legii nr. 656/2002](#), a [Hotărârii Guvernului nr. 594/2008](#) și a prezentelor norme.

(2) Politicile și procedurile de cunoaștere a clientului trebuie să fie adoptate și supuse revizuirii ori de câte ori apar modificări ale reglementărilor referitoare la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și atunci când auditorul financiar consideră că este necesar.

ART. 7

Auditorii financiari, persoane fizice și firme de audit, au obligația să identifice, să verifice și să înregistreze identitatea clienților și a beneficiarilor reali înainte de a iniția orice relație de afaceri cu aceștia.

ART. 8

Firmele de audit sunt obligate să informeze toți angajații asupra politicilor și procedurilor emise în baza [Legii nr. 656/2002](#) și trebuie să asigure instruirea corespunzătoare a angajaților cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv prin programe speciale de instruire, la care pot participa și reprezentanți din cadrul Oficiului, la solicitarea acestora.

ART. 9

Politicile și procedurile proprii de cunoaștere a clientului trebuie să corespundă naturii, volumului, complexității și întinderii activității acestuia și să fie adaptate la gradul de risc asociat categoriilor de clienți pentru care membrii Camerei prestează servicii, în calitate de auditori financiari, și la gradul de risc al serviciilor oferite.

ART. 10

Principalele elemente privind cunoașterea clientului în materia prevenirii și combaterii spălării banilor, precum și a finanțării terorismului sunt următoarele:

a) politica de acceptare a clienților, prin care să se stabilească categoriile de clienți, în funcție de risc, precum și de monitorizare pe parcursul relațiilor profesionale;

b) conținutul măsurilor-standard și măsurile suplimentare de cunoaștere a clientului pentru fiecare categorie de clientelă;

c) verificarea operațiunilor neobișnuite ale clienților pentru identificarea tranzacțiilor suspecte;

d) modalități de întocmire și păstrare a evidențelor, precum și stabilirea accesului la acestea.

SECȚIUNEA a 2-a

Politica de acceptare a clienților

ART. 11

(1) Auditorii financiari trebuie să elaboreze și să aplice proceduri adecvate de identificare a clienților, atunci când acceptă o misiune ce urmează a fi derulată în calitate de membri ai Camerei.

(2) Auditorii financiari au obligația de a aplica principiul "cunoaște-ți clientul", principiu care începe chiar de la inițierea relației prin preluarea și înregistrarea informațiilor necesare identificării acestuia și continuă prin monitorizare pe parcursul relațiilor profesionale. Aceste politici au ca rezultat întocmirea evidențelor corespunzătoare privind cunoașterea clientului și stabilirea atitudinii ce trebuie adoptată de către auditorul financiar în cazul unor tranzacții suspecte de spălare a banilor și/sau de finanțare a terorismului.

(3) Volumul informațiilor obținute despre client și verificarea identității acestuia vor depinde de evaluarea riscurilor și încadrarea în categoriile de clienți, în funcție de risc.

SECȚIUNEA a 3-a

Măsurile-standard de cunoaștere a clientelei

ART. 12

Auditorii financiari au obligația ca în desfășurarea activității lor să adopte măsuri adecvate de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului și în acest scop, în funcție de risc, aplică măsuri-standard, măsuri simplificate sau măsuri suplimentare de cunoaștere a clienței, care să le permită identificarea, după caz, și a beneficiarului real.

ART. 13

Auditorii financiari au obligația de a aplica măsurile-standard de cunoaștere a clientului în situațiile prevăzute la [art. 13 din Legea nr. 656/2002](#).

ART. 14

Auditorii financiari au obligația de a revizui măsurile-standard de identificare a clientului în momentul în care apar suspiciuni asupra acestuia în cursul desfășurării misiunii. De asemenea, auditorii financiari vor efectua monitorizarea relației de afaceri, pentru a se asigura că informațiile deținute despre client sunt actualizate.

ART. 15

Principalele măsuri-standard de cunoaștere a clientului cuprind:

- a) identificarea clientului pe bază de documente și, după caz, de informații obținute din surse independente;
- b) identificarea, dacă este cazul, a beneficiarului real și verificarea, pe bază de documente și, după caz, de informații obținute din surse independente, în funcție de risc, a identității acestuia;
- c) obținerea de informații despre scopul și natura relației de afaceri;
- d) monitorizarea relației de afaceri, pentru a se asigura că acestea sunt concordante cu informațiile privind identitatea clientului, precum și cu profilul de risc.

ART. 16

(1) Identificarea clienților persoane juridice are în vedere obținerea cel puțin a datelor menționate în documentele de înmatriculare prevăzute de lege, precum și dovada că persoana fizică care semnează contractul reprezintă legal persoana juridică, respectiv:

- a) numărul, seria și data certificatului/documentului de înregistrare la Oficiul Național al Registrului Comerțului sau la alte autorități;
- b) denumirea;
- c) codul unic de înregistrare (CUI) sau echivalentul acestuia pentru persoanele străine;
- d) instituția de credit și codul IBAN;
- e) adresa completă a sediului social/sediului central sau, după caz, a sucursalei;
- f) numărul de telefon, fax și, după caz, e-mailul, adresa paginii de internet;
- g) tipul și natura activității desfășurate;
- h) scopul și natura tranzacțiilor/operațiunilor derulate cu entitatea reglementată;
- i) identitatea persoanelor care, potrivit actelor constitutive și/sau hotărârii organelor statutare, sunt investite cu competența de a conduce și a reprezenta entitatea, precum și puterile acestora de angajare a entității;

j) numele beneficiarului real, dacă este cazul;

k) identitatea persoanei care acționează în numele clientului, precum și informații pentru a se stabili că aceasta este autorizată/împuternicită în acest sens.

(2) Auditorii financiari vor lua măsurile de identificare a persoanelor fizice care acționează în numele clientului persoană juridică, potrivit politicilor și procedurilor referitoare la identificarea persoanelor fizice și vor analiza documentele în baza cărora sunt mandatate să acționeze în numele persoanei juridice.

ART. 17

(1) Identificarea persoanelor fizice care acționează în numele clientului persoană juridică are în vedere obținerea cel puțin a următoarelor informații:

- a) numele și prenumele;
- b) data și locul nașterii;
- c) codul numeric personal sau, dacă este cazul, un alt element unic de identificare similar;
- d) domiciliul și, dacă este cazul, reședința;
- e) numărul de telefon, fax, adresa de poștă electronică, după caz;
- f) cetățenia;
- g) calitatea de rezident/nerezident;
- h) funcția publică importantă deținută, în cazul clienților care sunt rezidenți în străinătate, dacă este cazul.

(2) Auditorii financiari au obligația de a păstra, pe o perioadă de 5 ani începând cu data la care se încheie relația cu clientul, copii ale documentelor care atestă informațiile de la alin. (1), referitoare la persoana fizică ce acționează în numele clientului persoană juridică. Auditorii financiari au obligația de a verifica informațiile primite de la client, prin informații disponibile din surse independente.

SECȚIUNEA a 4-a

Măsuri simplificate de cunoaștere a clienței

ART. 18

Auditorii financiari pot aplica măsuri simplificate de cunoaștere a clienței în situațiile prevăzute la [art. 17 din Legea nr. 656/2002](#), acestea indicând cazuri și condiții care prezintă risc scăzut în privința spălării banilor și a finanțării terorismului. Auditorii financiari vor efectua o monitorizare a relației de afaceri, pentru a se asigura că informațiile deținute despre client sunt actualizate și încadrarea unui client în categoria de risc scăzut se poate menține.

SECȚIUNEA a 5-a

Măsuri suplimentare de cunoaștere a clienței

ART. 19

(1) Auditorii financiari sunt obligați să aplice, pe lângă măsurile-standard de cunoaștere a clienței, în funcție de risc, măsuri suplimentare de cunoaștere a clienței, așa cum sunt prevăzute la [art. 12 alin. \(2\) din Regulamentul de aplicare a prevederilor Legii nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.](#)

[594/2008](#), cu modificările ulterioare, în toate situațiile care, prin natura lor, pot prezenta un risc sporit de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

(2) Auditorii financiari vor acorda o atenție sporită clienților care sunt implicați în relații de afaceri cu firme și persoane din jurisdicții care nu beneficiază de sisteme adecvate de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și tuturor tranzacțiilor complexe, neobișnuit de mari sau care nu se circumscriu tipologiei obișnuite, inclusiv tranzacțiilor care nu par să aibă un sens economic, comercial ori legal.

CAP. III

Păstrarea evidențelor privind clienții și obligații de raportare

ART. 20

Auditorii financiari au obligația păstrării informațiilor privind măsurile de identificare a clientului, pentru o perioadă de cel puțin 5 ani, începând cu data când se încheie relația cu clientul. În acest scop, auditorii financiari vor păstra, în original sau copie, în orice mijloace de stocare, inclusiv în format electronic, documente și informații privind măsurile de identificare a clientului.

ART. 21

Auditorii financiari au obligația de a păstra probele de audit obținute în legătură cu tranzacțiile ce au fost raportate de auditor ca tranzacții suspecte, pe o perioadă de minimum 5 ani de la finalizarea misiunii, într-o formă prevăzută de legislație.

ART. 22

Auditorii financiari sunt obligați să aibă proceduri interne care să le permită transmiterea promptă, la solicitarea Oficiului, respectiv la solicitarea Camerei și/sau a organelor de urmărire penală, a informațiilor privind identitatea și natura relației pentru clienții specificați în solicitare cu care sunt în relații profesionale sau cu care au avut o relație profesională în ultimii 5 ani.

ART. 23

(1) În cazul în care un auditor financiar are suspiciuni că o tranzacție desfășurată de clientul de audit are ca scop spălarea banilor sau finanțarea terorismului, acesta are obligația de a transmite către Oficiu un raport de tranzacție suspectă, în termenele prevăzute de [Legea nr. 656/2002](#).

(2) Concomitent, auditorii financiari au obligația de a transmite Camerei o notificare cu privire la faptul că s-a transmis Oficiului un raport de tranzacții suspecte.

(3) Obligația de raportare aparține auditorului financiar, persoană fizică sau firmă de audit, care a contractat misiunea cu respectivul client.

ART. 24

Oficiul poate cere auditorilor financiari date și informații suplimentare, în legătură cu sesizările primite conform art. 23, iar auditorii financiari vor transmite Oficiului aceste date și informații solicitate, în termenele prevăzute de [Legea nr. 656/2002](#).

ART. 25

Auditorii financiari au obligația de a nu transmite, în afara condițiilor prevăzute de lege, informațiile deținute în legătură cu

spălarea banilor și finanțarea terorismului și de a nu avertiza clienții cu privire la sesizarea Oficiului sau Camerei.

ART. 26

Obligația de confidențialitate, legislația sau prevederile privind secretul profesional nu pot fi invocate pentru a restricționa capacitatea auditorilor financiari de a raporta către Oficiu sau Cameră, conform legii.

ART. 27

Auditorii financiari sunt obligați să utilizeze formularele de raportare elaborate de Oficiu.

ART. 28

Nerespectarea de către auditorii financiari a acestor prevederi reprezintă un risc de conformitate major care se sancționează conform legii.

CAP. IV

Dispoziții finale

ART. 29

Prezentele norme se completează de drept cu toate celelalte prevederi legale incidente.

ART. 30

Prezentele norme intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 31

În termen de 6 luni de la publicarea prezentelor norme, Camera va elabora Ghidul de bune practici pentru raportarea de către auditorii financiari a tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.
